



RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Raad van Beheer over Fairfok:

‘Deze bewustwording mag niet meer wegzakken’

In 2014 startte onder regie van de Raad van Beheer het Fairfok-programma, gericht op een gezonde en sociale Nederlandse hondenpopulatie. Het programma liep in principe eind 2018 af, reden om in een reeks interviews met Fairfok-deelnemers terug te kijken. Deze keer spreken we met de Raad van Beheer, te weten directeur Rony Doedijns, dierenarts Laura Roest en communicatiemanager Paul Peeters. ‘Fairfok moet doorgaan!’

De Vereniging Het Nederlands Kooikerhondje werkt, in het kader van Fairfok, mee aan een pilot van de Universiteit Utrecht en staat open voor fokadviezen van wetenschappers.



Waarom is het Fairfok-programma zo belangrijk?

Rony: 'Met ruim anderhalf miljoen honden is de hond een belangrijk fenomeen in onze maatschappij. Een geliefd fenomeen ook, men wil het allerbeste voor de hond. Uit die betrokkenheid komt ook de kritiek op de rashondenfokkerij voort. Met de kennis en inzichten van nu erkennen wij dat er vroeger wel een en ander scheef is gegroeid, waarvan we nu zeggen: dat hadden we nooit zo moeten doen. Met Fairfok doen we een oproep aan de fokkerij om *back to basics* te gaan: terug naar het fokken van gezonde, sociale dieren en stop met het fokken op overdreven raskenmerken.'

'Met Fairfok doen we een oproep aan de fokkerij om *back to basics* te gaan'

Wat is het bijzondere van Fairfok?

Paul: 'Dat we volgens het poldermodel samenwerken met heel uiteenlopende partijen. In Scandinavische landen en in Duitsland zie je wel samenwerking die daar op lijkt, maar die spitst zich vaak toe op een onderdeel zoals korstsnuiten of hondenhandel. Een sectorbrede samenwerking zoals deze *multi stakeholder approach*, met steun van de landelijke overheid, dat is uniek.'

Rony: 'De kracht is dat we gezamenlijk toe werken naar een aantal punten op de horizon waar we consensus over hebben. Dat is echt grote winst ten opzichte van een aantal jaren geleden. Door die samenwerking krijgen we meer inzicht in elkaars visie en meer respect voor elkaars standpunten. Vroeger was het soms hard tegen hard, maar nu praten we zelfs met de Dierenbescherming en trekken we samen op tegen malafide hondenhandel.'

Wat ging er goed de afgelopen vier jaar?

Paul: 'Outcross (het inkruisen van andere rassen om de genenpool te verbreden, red.) en het aankeuren van look-alikes (honden zonder stamboom, red.) voor de fokkerij was vóór Fairfok nog vloeken in de kerk. Nu beschouwt welhaast de hele sector deze maatregelen als serieuze optie om de populatie gezonder te maken. Men kent de mogelijkheden, praat erover en diverse rassen zijn er zelfs al toe overgegaan. Denk aan de Saarlooswolfhond en de Wetterhoun.'

Laura: 'Het veranderende keurmeesterbeleid is ook een doorbraak: keurmeesters accepteren meer



Rony Doedijns: 'Wij moedigen graag aan: meer fokkers en meer verantwoord gefokte nestjes.' Foto Kynoweb.



Foto: Kynoweb

Laura Roest: 'De Fairfok-ambities moeten worden opgenomen in het DNA van alle deelnemers.' Foto Kynoweb.

controle en nascholing om beter op gezondheid en welzijn te kunnen keuren. Ook word ik er heel blij van hoe clubs als de Dierenbescherming en de Hondenbescherming de malafide hondenhandel aanpakken. En dat de universiteiten van Wageningen en Utrecht de fokkerij steeds meer wetenschappelijk ondersteunen. En wat te denken van het feit dat bijvoorbeeld de Vereniging Het Nederlands Kooikerhondje meewerkt aan een pilot van de Universiteit Utrecht en openstaat voor de fokadviezen waar de wetenschap mee komt. Dat vind ik heel dapper en stoer.'

Rony: 'Het is zeker belangrijk om de wetenschap in te zetten, maar de inbreng van verantwoorde fokkers met het *fingerspitzengefühl* van de echte kenner moet ook blijven.



Paul Peeters: 'Een sectorbrede samenwerking zoals deze, met steun van de landelijke overheid, dat is uniek.'

Door de fokkerij moet ook het warme bloed van de liefhebber blijven stromen – dat is onontbeerlijk.'

Fairfok heeft dus veel gebracht?

Rony: 'Jazeker, maar het is vooral ook een stimuleringsprogramma dat zaken die we al hadden opgepakt heeft versneld. Heel veel onderdelen van Fairfok waren immers al bestaand beleid. Verantwoord fokken deden we al voordat het project begon. Het mooie van het programma is dat die werkwijze nu nog eens extra onder de aandacht is gekomen.'

Kun je daar voorbeelden van noemen?

Paul: 'Het Basisreglement Welzijn en Gezondheid was er al. Daarin wordt geregeld hoe de gezondheid en het welzijn van de moederhond moet worden geborgd, bijvoorbeeld met betrekking tot het aantal nesten dat een

teef mag hebben en hoeveel tijd er tussen twee worpen in moet zitten. Maar ook regels om inteelt tegen te gaan hadden we al voor Fairfok ingevoerd.'

Laura: 'Ook op het gebied van de sociale hond waren we al hard bezig. Denk maar aan de professionaliseringsslag inzake de kynologisch instructeur – de hondentrainer. Met de nieuwe opleiding leveren we instructeurs af die nieuwe eigenaren nóg beter kunnen leren hoe ze verantwoord met hun hond om kunnen gaan. Die professionalisering was al ingezet, maar krijgt door Fairfok een flinke duw in de rug!'

Wat ging minder goed?

Laura: 'Ik schrok van de aanvankelijke weerstand bij onze eigen achterban. We hebben het programma zo ontzettend hard moeten verdedigen ... Het was bestaand beleid, maar toch schrokken veel fokkers terug van wat ze zelf al hadden afgesproken. Ze voelden zich aangevallen omdat zij dachten – en soms nog denken – dat Fairfok alleen geldt voor de rashondenfokkerij. Niets is minder waar: het geldt voor de hele sector, iederéén moet zich aangesproken voelen.'

Rony: 'Zonder wrijving geen glans. Je moet de discussie met de hele sector aandurven en op sommige punten toegeven dat dingen anders moeten. Dat koppelen we goed terug aan onze achterban – en ook al doet dat soms even zeer, denk ik dat we er met zijn allen beter van worden.'

Dus doorgaan met Fairfok?

Laura: 'Jazeker, Fairfok moet een manier van leven worden. De Fairfok-ambities moeten worden opgenomen in het DNA van alle deelnemers. Deze bewustwording mag niet meer wegzakken.'

Rony: 'Niet alle ambities uit Fairfok zijn nu al gerealiseerd. Misschien waren we ook wel iets te ambitieus, maar je hebt die punten op de horizon wel nodig om de boel in beweging te krijgen. Daarom moet het programma wat ons betreft ook doorgaan, om die ambities alsnog te realiseren. Bij de laatste bijeenkomst met alle Fairfok-deelnemers was iedereen het daarover eens.'

'Fairfok moet een manier van leven worden'



Op donderdag 22 november kwamen de Fairfok-deelnemers in Woudenberg bijeen en spraken onder meer uit dat zij door willen gaan met het programma.



Outcross-projecten lopen onder andere bij de Saarlooswolfhond (links) en de Wetterhoun.

Waar willen jullie de komende tijd op inzetten?

Laura: 'Persoonlijk vind ik het gezondmaken van de populatie door middel van het toevoegen van gezonde honden – al dan niet met stamboom – een weg waarop we door moeten gaan. Outcross, aankeuren van look-alikes en werken met goede, gemotiveerde fokkers die het juiste *fingerspitzengefühl* hebben, dan komt het allemaal goed. En het maakt het fokken denk ik ook leuker. Nieuwe variaties van gezonde honden die lekker in hun vel zitten. Van mij hoeven echt niet alle honden van een ras precies op elkaar te lijken. Het is toch veel leuker als er wat variatie is.'

Rony: 'Variatie zorgt voor vitaliteit. Wat heb je aan een heel mooi dier dat niet gezond is en bijvoorbeeld niet in staat is om normaal – zonder keizersnede – te bevallen? Iemand kiest een hond voor uiterlijk en karakter, maar het dier moet ook vitaal en krachtig zijn. Is dat niet het geval, dan moet je maatregelen treffen.'

Zoals het stamboek openstellen voor andere rassen?

Rony: 'Ja, het is historisch dat we het stamboek openstellen. We willen de vereniging zover krijgen dat look-alikes kunnen worden aangekeurd om in bepaalde rassen het o zo belangrijke verse bloed te brengen. Dat gaan we heel zorgvuldig doen, waarbij we de raskenmerken in uiterlijk en gedrag zorgvuldig bewaken, maar we gaan zo wel aan de populaties werken voor de volgende generaties hondenliefhebbers.'

Jaarlijks worden er circa 150.000 pups verkocht, terwijl er circa 36.000 FCI-stamboempups worden aangeboden. Er is dus een heel grote markt voor look-alikes en importhonden, met alle gevolgen van dien. Hoe los je dat op?

Paul: 'Daar is geen eenduidige oplossing voor. Er zijn regels voor de handel en voor identificatie & registratie gekomen. Dat is mooi, maar nog niet dé oplossing. Wij voeren campagne door onophoudelijk te wijzen op de

voordelen van stamboomhonden. Maar het aanbod van stamboempups blijft achter doordat fokkers angstig zijn geworden door de ongezouten maatschappelijke kritiek, schandalen en rechtszaken. Uiteraard doen we er alles aan om alle fokkers binnenboord te houden en hen te stimuleren toch verantwoord te blijven fokken.'

Rony: 'Onze fokkers balen dat malafide fokkers niet worden aangepakt – ook al zijn ze bekend. Alleen als het heel erg uit de hand loopt, komt men in actie. Daar hebben we het ook over met het ministerie. Het is toch schrijnend dat er nog steeds mazen in de wetgeving bestaan en dat de overheid toestaat dat deze handel maar doorgaat?'

En een Fairfok-keurmerk, zou dat helpen?

Rony: 'Wellicht. We kunnen onze expertise en middelen ook toegankelijk maken voor verantwoorde niet-stamboomhondenfokkers die zich bij ons laten registreren. Voorwaarde is dan dat ze verantwoord fokken volgens onze normen – denk aan de twaalf voordelen van stamboomhonden die wij ook in onze campagne noemen. Voor echte stamboomhonden ligt de lat nog hoger, maar dan hebben we in elk geval een ondergrens die ook acceptabel is. Als iemand wat bedrijfsmatiger wil fokken, de kennis en kunde heeft om verantwoord te werk te gaan en wil investeren, moet dat ook mogelijk zijn. Niet iedereen die meer dan twee nestjes per jaar fokt is meteen een "broodfokker".'

Er moet dus meer gefokt worden?

Rony: 'Jazeker! We hebben voldoende aanwas nodig van fokdieren om een groter aanbod te realiseren en aan een gezonde populatie te bouwen. Sommige populaties zijn nu al te klein om nog verantwoord te kunnen fokken. Dus wij moedigen dat graag aan: meer fokkers en meer zorgvuldig gefokte nestjes. Daarom verleggen we de focus van onze campagne "Waarom een stamboomhond" komend jaar naar fokkers en aspirantfokkers, onder het motto "Fok verstandig, fok een stamboomhond"'. ■